

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

Plats och tid	Styrelserummet, Regionens hus kl. 09:00-15:30
Protokollet omfattar	§§92-109
Beslutande ledamöter	Anna-Lena Danielsson (S) (ordförande) Håkan Andersson (C) (1:e vice ordförande) Eva Arvidsson (V) (2:e vice ordförande) Susanne Dufvenberg (S) Youssef Chninou (S) Per-Erik Lundmark (S) Anna Dahlén (V) Betty-Ann Nilsson (KD) Hans Brettschneider (MP) Ulf Wahllöf (M) ersätter Anton Bergström Nord (M) Anna Ackemo (M) ersätter Elin Segerstedt Söderberg (M) Ann-Charlotte Lundqvist (SD) ersätter Katrin Larsson (SD) Patricia Riselius (C) ersätter Max Fredriksson (KD)
Ej tjänstgörande ersättare	Kenneth Andersson (S) Margareta Gustavsson (S) Margaretha Löfgren (V)
Övriga närvarande	Anton Bergström Nord (M) (§§ 96-97 endast information ej beslut) Agnetha Aronsson (sekreterare) Elisabeth Karlsson (hälso-och sjukvårdsdirektör) Viktor Sjödin (utredare) Emma Brännström (utredare) Yvonne Nygren (stabschef) Thomas Jonsson (kommunikationsstrateg) Emmy Olofsson (S) (politisk sekreterare) §96 Erika Nordström (facklig representant vårdförbundet) §96 Harriet Boström (controller) §97 Ewelina Ogenblad (HR strateg) §97 Annelie Bygdén (strateg) §96 Anton Lidström (strateg) §96, §100 Maria Stefansson (hälsoplanerare) §96

Anslag/Bevis	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Hälso- och sjukvårdsnämnden		
Sammanträdesdatum	2025-05-22		
Datum för anslags uppsättande	2025-05-26	Datum för anslags nedtagande	2025-06-15
Förvaringsplats för protokollet	Diariet, Regionens hus		
Underskrift Agnetha Aronsson		

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

Justeringens plats och tid Genom digital justering , 2025-05-26

Sekreterare Agnetha Aronsson

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S)

Justerande Håkan Andersson (C)

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**ÄRENDELISTA**

- § 92 Justering
- § 93 Närvarorätt vid nämndens sammanträden
- § 94 Fastställande av föredragningslista
- § 95 Anmälan av initiativärenden
- § 96 Informationer
- § 97 Delårsrapport per april 2025 – Hälso-och sjukvårdsnämnden
- § 98 Uppföljning av införandet av framtidens vårdinformationsstöd - FVIS
- § 99 Stängning av Lycksele BB och förlossning sommar och jul
- § 100 Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten
- § 101 Avgiftsfrihet vid organiserad prostatacancer-testning
- § 102 Öppethållandeplan sommaren 2025
- § 103 Ändrade patientavgifter för synhjälpmedel
- § 104 Remiss "En förändrad abortlag - för en god, säker och tillgänglig abortvård", SOU 2025:10
- § 105 Revisionsrapport nr 4/2024 - Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur
- § 106 Revisionsrapport nr 6/2024 - Granskning samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa
- § 107 Anmälan av delegationsbeslut
- § 108 Anmälan av protokoll och handlingar
- § 109 Skrivelse till regionfullmäktige i samband med fastställande av delårsrapport per april 2025 - Hälso-och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 92 Justering****Förslag till beslut**

Håkan Andersson (C) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt senast den 27 maj.

Beslut

Håkan Andersson (C) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt senast den 27 maj.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 93 Närvarorätt vid nämndens sammanträden****Sammanfattning**

Personalföreträdare har i enlighet med kommunallagen (7 kap. 10-19 §§) rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan regionen som arbetsgivare och dess anställda. Personalföreträdarna ska utses av de lokala arbetstagarorganisationer som Region Västerbotten har kollektivavtal med, i första hand bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde. Även om personalföreträdarna utses av arbetstagarorganisationerna så representerar de inte dessa. Personalföreträdarna ska fungera som ombud för alla medarbetare i Region Västerbotten.

Personalföreträdarna har rätt att delta i nämndens överläggningar men inte i besluten. Vidare har personalföreträdare inte rätt att lägga förslag eller att få sin mening noterad i protokollet.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 22 maj 2025 får personalföreträdare närvara vid sammanträdet, förutom i de ärenden där det råder sekretess.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 22 maj 2025 får personalföreträdare närvara vid sammanträdet, förutom i de ärenden där det råder sekretess.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 94 Fastställande av föredragningslista****Sammanfattning**

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Förslag till beslut

Föredragningslista fastställs enligt upprättat förslag.

Beslut

Föredragningslista fastställs enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 95 Anmälan av initiativärenden**
HSN 18-2025**Sammanfattning**

Ledamöter och ersättare som tjänstgör i en nämnd eller styrelsen har rätt att väcka ärenden, så kallad initiativrätt. Nämnden har antagit en rutin för anmälan av initiativärenden till nämnden.

Ett initiativärende kan lämnas in före eller under ett sammanträde och ska vara skriftligt. Oavsett när initiativärenden lämnas in måste tjänstgörande ledamot lyfta ärendet på sammanträdet under detta ärende, det räcker inte enbart med att lämna in det skriftligt före sammanträdet. Nämnden har att besluta om anmälda ärenden och dess fortsatta hantering.

Initiativärenden som överlämnas för beredning ska behandlas inom 6 månader från det att initiativet anmälts.

Följande initiativärenden har anmälts:

Håkan Andersson (C) mfl. - Psykisk ohälsa bland barn och unga, HSN 679-2025

Håkan Andersson (C) mfl. - Motverka tystnadskultur inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, HSN 680-2025

Förslag till beslut

Initiativärendena överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslut

Initiativärendena överlämnas till förvaltningen för beredning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 96 Informationer**
HSN 16-2025**Sammanfattning**Hälso- och sjukvårdsdirektörens information

Muntlig information lämnas till hälso-och sjukvårdsnämnden från Elisabeth Karlsson, hälso-och sjukvårdsdirektör, om aktuella händelser från förvaltningen.

Reglemente för internkontroll

Muntlig information lämnas till hälso-och sjukvårdsnämnden från Anton Lidström Gadd, strateg, om reglemente för internkontroll. Informationen tillhör ärende § 100, HSN 407-2025.

Presentation av ny områdeschef

Anna Sundén är ny områdeschef och presenterar sig för hälso-och sjukvårdsnämnden och berättar om vilka områden som ingår i hennes arbete.

Barnrättsfrågor inom Regionen

Muntlig information lämnas till hälso-och sjukvårdsnämnden från Annelie Bygden, strateg, och Maria Stefansson, hälsoplanerare, om hur regionen arbetar med barnrättsfrågor.

Förslag till beslut

Hälso-och sjukvårdsnämnden tar del av informationen.

Beslut

Hälso-och sjukvårdsnämnden tar del av informationen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 97 Delårsrapport per april 2025 – Hälso-och sjukvårdsnämnden**
HSN 514-2025**Sammanfattning**

Delårsrapport per april 2025 är hälso-och sjukvårdsnämndens första samlade uppföljningsrapport för verksamhetsåret 2025. Rapporten innehåller nämndens samlade bedömning av ekonomi och väsentliga personalförhållande likväl som en förvaltningsberättelse för perioden. Enligt ett beslut fattat i regionstyrelsen har, till skillnad mot tidigare har redovisningen av måluppfyllelse tagits bort i denna rapport. Ej heller fullmäktiges uppdrag redovisas..

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att fastställa delårsrapport per april 2025 för nämndens verksamhetsområde och överlämna till regionstyrelsen.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att fastställa delårsrapport per april 2025 för nämndens verksamhetsområde och överlämna till regionstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Delårsrapport per april 2025 - Nämnd
- Delårsrapport per april 2025 - Nämnd

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

**§ 98 Uppföljning av införandet av framtidens vårdinformationsstöd -
FVIS
HSN 122-2025**

Sammanfattning

Kort sammanfattning av månadsrapporten för april:

- Den innehåller lägesbeskrivning, information om aktuell riskbild, information om aktiviteter i Sussa, fördelning av förbrukade medel i förhållande till prognos och budget samt prognos över programperioden
- Den 23 april driftsattes Cosmic. Införandet gick bra, utan allvarliga incidenter. Cirka 200 personer, inom driftsättningsorganisationen, var schemalagda under driftsättningsdygnet.
- Aktuell riskbild i programmet är nu grön.
- Supporten är förstärkt till och med vecka 22.
- Ackumulerat utfall 2025 uppgår till 45 Mkr för de budgeterade områdena
- Under april har det rapporterats betydligt färre timmar än prognostiserat, då det finns indikationer på att det saknas rapporterad tid finns det anledning att anta att resurskostnaderna kommer öka under de kommande månaderna.

Förslag till beslut

Informationen är delgiven.

Beslut

Informationen är delgiven.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 99 Stängning av Lycksele BB och förlossning sommar och jul**
HSN 370-2025**Sammanfattning**

Det har under lång tid funnits stora utmaningar att bemanna förlossningen/BB i Lycksele. Vakanser ökar över tid samtidigt som färre svar inkommit på hyravrop. Det har inneburit att ordinarie personal har fått täcka vakanta pass. Det har varit en utmanande situation som skapat mycket stress, oro bland personalen. Arbetssituationen för medarbetarna i Lycksele bedöms som påtagligt ansträngd. De två sista somrarna har BB/förlossning i Lycksele av ovan bakgrund hållits stängd i ett antal veckor. Under dessa stängningsperioder har födande kvinnor hänvisats till Umeå eller Skellefteå.

Bland de åtgärdsförslag som tagits fram utifrån ett uppdrag från regionfullmäktige har ett förslag avseende en årlig temporär stängning av Lycksele förlossning och BB under totalt ca 11 veckor (8 veckor under sommaren, 3 veckor under julen) framlagts.

Den temporära stängningen innebär att under dessa 11 veckor behöver inte jourhavande läkare och 42 barnmorskepass resurssättas och schemaläggas.

Akut gynekologi fortsätter bedrivas dygnet runt som vanligt fram tills operation i Lycksele drar ner sin verksamhet. Neddragning av den akuta gynekologiverksamheten bedöms omfatta ca 4 veckor. Under neddragningen hänvisas akuta gynpatienter till Umeå eller Skellefteå.

En risk- och konsekvensanalys avseende stängningen har sammanställts och samverkats med fackliga parter i verksamhetens samverkansforum.

Förslaget om en årlig temporär stängning över sommar och julperioderna ska initialt gälla maximalt tre år (2025-2027) med en ny bedömning av förutsättningar inför det tredje året (2027).

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta om en årlig temporär stängning av Lycksele BB/förlossning för sommar- och julperioden (totalt 11 veckor) maximalt tre år, med början från år 2025 till och med år 2027. Inför det tredje året ska en ny bedömning av förutsättningarna avseende öppethållande göras.

Förslag till beslut vid sammanträdet

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) yrkar avslag till att stänga Lycksele BB och förlossning sommar och jul.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag mot Håkan Anderssons med flera yrkande om avslag och finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**Beslut**

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om en årlig temporär stängning av Lycksele BB/förlossning för sommar- och julperioden (totalt 11 veckor) maximalt tre år, med början från år 2025 till och med år 2027. Inför det tredje året ska en ny bedömning av förutsättningarna avseende öppethållande göras.

Reservation

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) reserverar sig till förmån för eget yrkande med nedanstående motivering;

Alliansen vill uttrycka vår starka oro och vårt motstånd mot att den politiska majoriteten väljer det föreslagna beslutet att årligen stänga förlossningen och BB i Lycksele under sommar- och julperioderna, totalt cirka 11 veckor per år under perioden 2025–2027 för att spara pengar. Vi anser att den föreslagna årliga stängningen är ett beslut med långtgående negativa konsekvenser för kvinnors trygghet, personalens arbetsmiljö och hela inlandets framtid. Vi uppmanar att hälso- och sjukvårdsnämnden i stället tar fram och arbetar för långsiktiga lösningar som säkrar bemanning, trygghet och en jämlik vård för alla i Region Västerbotten.

Beslutsunderlag

- §56 HSNAU Stängning av Lycksele BB och förlossning sommar och jul
- Stängning av Lycksele BB och förlossning sommar och jul

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 100 Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten**
HSN 407-2025**Sammanfattning**

Detta reglemente syftar till att tydliggöra övergripande bestämmelser och krav kring intern kontroll i Region Västerbotten. Det inkluderar roller och ansvar och vad nämnder ska göra för att upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll. Reglementet syftar även till att tydliggöra regionstyrelsens övergripande ansvar för intern kontroll i Region Västerbotten.

Reglementet är en mindre revidering från tidigare utgåva främst mot bakgrund av det uppdrag som regionstyrelsen gav regiondirektören att skapa en mer ändamålsenlig intern kontroll.

Beredningen sker i regionstyrelsen men behandlas även som informationsärendet i hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen och patientnämnden

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Informationen är delgiven.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten
- Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten
- §57 HSNAU Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 101 Avgiftsfrihet vid organiserad prostatacancertestning**
HSN 142-2023**Sammanfattning**

Organiserad prostatacancertestning (OPT) infördes som en ny verksamhet i november 2022. Syftet med verksamheten är att minska och systematisera testningen av PSA, prostataspecifikt antigen, med målet att hitta prostatacancer tidigt hos män.

Regionfullmäktige beslutade i april 2023 att införa avgiftsfrihet för OPT i Region Västerbotten till och med 2023 och beslutade senare att förlänga avgiftsfriheten till och med utgången av 2024. Syftet med avgiftsfrihet är att få fler att välja att delta i screeningprogrammet.

OPT har nu införts i 15 regioner i Sverige. I alla dessa regioner, inklusive de övriga norrlandsregionerna, är OPT avgiftsfritt med motiveringen att testningen jämföras med mammografiscreeningen.

Region Västerbotten har ett relativt högt deltagande i OPT och förslaget är att det fortsatt får vara avgiftsfritt att ta provet för att främja en hög deltagandegrad hos männen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar

PSA-provtagning inom organiserad prostatacancertestning ska vara avgiftsfritt.

Förslag till beslut vid sammanträdet

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) yrkar på följande tillägg i förslag till beslut;

att hälso- och sjukvårdsnämnden i dialog med regionstyrelsen utreder ett införande av avgift vid uteblivet besök för all screeningverksamhet, såsom organiserad prostatacancertestning och mammografi.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden beslutar enligt liggande förslag finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

Ordförande frågar därefter nämnden om Håkan Anderssons med flera tilläggsyrkande kan godkännas och finner att nämnden godkänner tillägget.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar;

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

- PSA-provtagning inom organiserad prostatacancer-testning ska vara avgiftsfritt.
- att hälso- och sjukvårdsnämnden i dialog med regionstyrelsen utreder ett införande av avgift vid uteblivet besök för all screeningverksamhet, såsom organiserad prostatacancer-testning och mammografi.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Avgiftsfrihet vid organiserad prostatacancer-testning
- PM Organiserad_Prostatacancer-testning_Utredningsrapport
- §58 HSNAU Avgiftsfrihet vid organiserad prostatacancer-testning

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 102 Öppethållandeplan sommaren 2025**
HSN 608-2025**Sammanfattning**

Som tidigare år reduceras all planerad verksamhet under sommarmånaderna vilket betyder att under veckorna 23–34 kommer i huvudsak akut verksamhet och utredning och behandling av tumörsjukdomar att bedrivas inom slutenvården.

Denna sommar kommer knappt 70 % av alla vårdplatser vara öppna vid länets tre sjukhus och ungefär samma antal vårdplatser på sjukstugor som 2024.

Ett antal hälsocentraler kommer att stänga och övriga har neddragen verksamhet. Några öppenvårdsmottagningar har helt stängt medan de flesta har öppet med reducerad verksamhet.

Inom tandvården kommer man att hålla öppet i stort sett som förra sommaren.

Alla verksamheter har en lägre bemanning generellt än under terminerna. Liksom tidigare år är det en utmaning att rekrytera sommarvikarier. Möten kommer att hållas för att samordna tillgängliga resurser gällande vårdplatser, operationer, intensivvård och uppvakningsvård på sjukhusen och mellan sjukhus och sjukstugor.

Så långt det är möjligt vårdas patienter på den enhet och det hemsjukhus de tillhör. En beredskap finns inom hälso- och sjukvårdsnämndens ledningsgrupp (HSLG) för att kunna hantera eventuella problem som kräver verksamhetsövergripande beslut.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att information om öppethållande gällande specialist- och primärvård för sommaren 2025 är delgiven nämnden.
- att hälso- och sjukvårdsdirektören eller dennes ersättare har uppdraget att vidta nödvändiga ytterligare ändringar kopplade till öppethållandet under sommarperioden 2025 vid behov.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att information om öppethållande gällande specialist- och primärvård för sommaren 2025 är delgiven nämnden.
- att hälso- och sjukvårdsdirektören eller dennes ersättare har uppdraget att vidta nödvändiga ytterligare ändringar kopplade till öppethållandet under sommarperioden 2025 vid behov.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Öppethållandeplan sommaren 2025

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

- Öppethållandeplan sommar 2025

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 103 Ändrade patientavgifter för synhjälpmedel**
HSN 522-2025**Sammanfattning**

De avgifter för synhjälpmedel som gäller idag är antagna 2012 och det finns behov av en översyn.

I dagsläget har synrehabiliteringen väldigt många olika avgifter vilket får negativa konsekvenser för både brukare och medarbetare. För brukare minskar överblicken över eventuella kostnader och för medarbetare blir det svårt att hålla reda på olika avgifter som skall faktureras.

Syftet med förändringen är såväl ökad tydlighet och jämlikhet för brukare som en förenkling i hantering för medarbetare. Med föreslagen förändring skulle kostnaderna minska för brukarna. Det finns idag personer som tackar nej till ett hjälpmedel på grund av kostnaden, trots att behov finns av kompenserande hjälpmedel.

Förslaget i sin helhet kommer att ge en ökad kostnad med uppskattningsvis ca 100 tkr för regionen. Samtidigt frigörs arbetstid genom minskad fakturahantering, vilket är svårt att beräkna kostnaden för men är tidsbesparande för såväl förskrivare som fakturahanterare.

Förslag till beslut

Beredningen för funktionshinder och samverkan föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige att besluta om ändrade avgifter för synhjälpmedel enligt förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige att besluta om ändrade avgifter för synhjälpmedel enligt förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Ändrade patientavgifter för synhjälpmedel 2025
- PM gällande förslag på förändring av patientavgifter för synhjälpmedel
- Bilaga 1. Förändrade avgifter synhjälpmedel, kostnadsberäkningar
- §29 BFS Ändrade patientavgifter för synhjälpmedel 2025

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

§ 104 Remiss "En förändrad abortlag - för en god, säker och tillgänglig abortvård", SOU 2025:10
HSN 295-2025

Sammanfattning

Region Västerbotten har erbjudits möjlighet att inkomma med synpunkter avseende betänkande angående "En förändrad abortlag", SOU 2025:10. Region Västerbotten stödjer i allt väsentligt förslaget på förändrad abortlag och lämnar nedan korta synpunkter.

Förslaget på förändrad abortlag innebär bättre möjligheter än tidigare för mer jämlik och tillgänglig abortvård.

Regionen ser positivt på att abortbarnmorskor i förslaget självständigt får handlägga medicinska aborter.

Det öppnar även för att telemedicin kan vara en del i abortvården vilket tex underlättar för abortsökande som bor långt ifrån vårdinrättning och innebär lägre resekostnader och förlorad arbetstid, vilket är en fördel i ett län som Västerbotten med stora delar glesbygd.

På orter där inget apotek finns kan digitala apotekstjänster användas för att möjliggöra att patienten får sina läkemedel hemskickade.

Regionen ser vidare fram emot bättre möjligheter till uppföljning av statistik och kvalitet som erbjuds i förslaget.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta att avge upprättat yttrande till Socialdepartementet.

Förslag till beslut vid sammanträdet

Betty-Ann Nilsson (KD), Håkan Andersson (C), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) yrkar på att Region Västerbottens yttrande biläggs med följande text:

Region Västerbotten anser att ordet "kvinna" ska förbli i abortlagstiftningen istället för att ersättas med "den som är gravid".

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) yrkar på följande tillägg i yttrandet;

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

Vid önskan om abort måste det från sjukvården finnas ett robust och tryggt stöd för varje enskild kvinna. Att göra detta mer lättillgängligt går i linje med nära vård. I utredningen framgår att kvinnor med psykisk ohälsa, social utsatthet eller andra medicinska behov inte ska erbjudas möjligheten att själva starta den inledande tablettbehandlingen för abort i hemmet. Ansvaret ligger på varje vårdenhets som har ansvaret för behandlingen att fånga upp dessa.

Ur utredningen kan man läsa att kvinnor som lever med våld i nära relation är en grupp som kan vara svåra att identifiera. Utifrån detta är det av stor vikt att ha den aspekten i tankarna vid lagstiftningen om att abortbehandlingen inte inleds med vårdpersonal närvarande. Hur säkerställer man att varje kvinna, fullt ut, tar den första behandlingen av egen vilja utan att känna press eller till och med tvång från sin egen hemmiljö?

Den sjukvårdspersonal som finns med vid första behandlingen behöver inte vara läkare eller barnmorska. En sjuksköterska eller kurator på lokal hälsocentral kan vara ett tillräckligt stöd och samtidigt verka för att minimera risken att hot och tvång från partners, föräldrar eller andra utomstående riskerar att påverka kvinnans beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden beslutar enligt liggande förslag finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

Ordförande frågar därefter nämnden om tilläggsyrkandet från Betty-Ann Nilssons med flera ska avslås eller bifallas och finner att nämnden avslår yrkandet.

Ordförande frågar därefter nämnden om tilläggsyrkande från Håkan Anderssons med flera ska avslås eller bifallas och finner att nämnden avslår yrkandet.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta att avge upprättat yttrande till Socialdepartementet.

Reservation

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) reserverar sig till förmån för egna yrkanden med följande motivering;

Rätten till abort är central för kvinnors frihet och självbestämmande. Sedan abortlagen infördes för 50 år sedan har medicinsk utveckling förändrat vården. För att anpassa lagstiftningen till denna utveckling gav regeringen 2023 en utredare i uppdrag att se över förändringar. Utredaren har nu överlämnat flera förslag till regeringen, där ett av många förslag är att ordet "kvinna" ersätts med "den som är

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

gravid”.

Förslaget är ute på remiss men regeringen är redan nu överens om att inte gå vidare med den del av förslaget som innebär att ordet kvinna ersätts i abortlagstiftningen. Vi kristdemokrater i Västerbotten ser precis som regeringen en risk annars att samhället tar steg bakåt i jämställdhetsarbetet. En risk för att kvinnor osynliggörs eller i värsta fall reduceras till sina reproduktiva organ.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - En förändrad abortlag, Betänkande SOU 2025:10
- Yttrande En förändrad abortlag
- Remiss: En förändrad abortlag – för en god, säker och tillgänglig abortvård SOU 2025:10
- Remissmissiv, En förändrad abortlag (SOU 2025:10)
- §59 HSNAU Remiss ”En förändrad abortlag– för en god, säker och tillgänglig abortvård”, SOU 2025:10

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

**§ 105 Revisionsrapport nr 4/2024 - Kunskap om meddelarfrihet och
 upplevelse av tystnadskultur
 HSN 1424-2024**

Sammanfattning

Den 12 mars 2025 återremitterades ärendet från hälso-och sjukvårdsnämndens arbetsutskott, HSNAU § 33, tillbaka till förvaltningen. Ett nytt yttrande har nu upprättats i ärendet.

I en enkätundersökning har revisorerna undersökt regionanställdas kunskap om sin meddelarfrihet och deras upplevelser av tystnadskultur. Med tystnadskultur menas att medarbetare inte vågar säga vad de tycker och tänker av rädsla för negativa konsekvenser. Enkätundersökningen genomfördes under hösten 2024 och besvarades av cirka 1000 anställda i regionen. Positivt var att enkätundersökningen visar att majoriteten av medarbetarna känner till sin meddelarfrihet och inte upplever en tystnadskultur på sin arbetsplats. Samtidigt visar enkätundersökningen också att:

-36 procent av medarbetarna inte känner till vad deras meddelarfrihet innebär.
-11 procent upplever att det finns en tystnadskultur och ytterligare 34 procent upplever att det till viss del finns en tystnadskultur på sin arbetsplats.

Utifrån resultaten har revisionen ställt två frågor som ställt till hälso- och sjukvårdsnämnden:

Vilken analys gör nämnden av enkätens resultat?

Kommer styrelsen och nämnderna att vidta några åtgärder med anledning av enkätens resultat?

Hälso- och sjukvårdsnämnden har upprättat ett yttrande som svar på revisionens frågor.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår nämnden att besluta om att avge upprättat yttrande till revisionen.

Beslut

Hälso-och sjukvårdsnämnden beslutar att avge upprättat yttrande till revisionen.

Prokollsanteckning

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) lämnar följande anteckning i protokollet;

Allianspartierna (Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna) i hälso-och sjukvårdsnämnden är bekymrade över den att den problematiska tystnadskulturen har

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

ökat. Vi skulle vilja se tystnadskulturen utbytt mot en delaktighetskultur där medarbetarnas åsikter välkomnas och tas på allvar. Vi anser att det är viktigt för att förbättra arbetsmiljö, verksamheter samt ekonomi.

Det föreslagna yttrandet ger en rimligt korrekt bild över vad som gjorts eller görs för att minska tystnadskulturen. Med tanke på att upplevelsen av tystnadskultur går åt fel håll anser vi inom alliansen att dessa åtgärder inte räcker. Vi har därför lämnat ett nämndinitiativ där vi föreslår att hälso- och sjukvårdsdirektören ska ges ett uppdrag att vidtaga ytterligare åtgärder för att minska upplevelsen av tystnadskultur.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Revisionsrapport nr 4 - Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur
- Yttrande - Revisionsrapport nr 4 - Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur
- Rapport - Kunskap om meddelarfrihet och tystnadskultur, Fördjupad granskning 4/2024
- Revisorernas bedömningar, Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur
- §33 HSNAU Revisionsrapport nr 4 - Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur
- §60 HSNAU Revisionsrapport nr 4/2024- Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

**§ 106 Revisionsrapport nr 6/2024 - Granskning samverkan kring barn
och unga med psykisk ohälsa
HSN 269-2025**

Sammanfattning

Revisorerna har i sin rapport 6/2024 granskat samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa. Revisorerna har i sin rapport lämnat 3 rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden:

Säkerställ att tillgängligheten till såväl primärvård som specialistvård förbättras för barn och unga med psykisk ohälsa.

Säkerställ att arbetet med standardiserade vårdprocesser och vård på två vårdnivåer slutförs och utvärderas.

Uppmärksamma och för dialog med regionstyrelsen om förändringarna av rutiner för vård av barn med psykisk ohälsa. Det kan finnas anledning för styrelsen att utreda om och på vilket sätt förändringarna påverkar utförarna inom Hälsovalet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har upprättat ett svar mot bakgrund av revisorernas rekommendationer.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta om att avge upprättat yttrande till revisionen.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att avge upprättat yttrande till revisionen.

Protokollsanteckning

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) lämnar följande anteckning i protokollet;

Allianspartierna Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna ser psykisk ohälsa bland barn och unga som ett växande folkhälsoproblem. Region Västerbottens granskning (6/2024) visar att tillgången till första linjens vård är otillräcklig, ojämn och i flera fall bristfällig. Samtidigt står specialistpsykiatri, BUP, inför ett högt inflöde av patienter, varav många hade kunnat fångas upp tidigare om första linjen fungerat bättre.

Allianspartierna anser vi måste pröva nya vägar för att öka tillgången till första linjens vård för barn och unga med psykisk ohälsa. Vi har därför lämnat ett nämndinitiativ där vi föreslår att hälso- och sjukvårdsdirektören ges ett uppdrag att utreda hur första linjens barn- och ungdomspsykiatri kan reformeras så att ansvaret samlas på färre aktörer och i tydligare samverkan med specialistnivån.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse - Granskning avseende samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa
- Yttrande granskning avseende samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa
- Rapport Fördjupad granskning nr 6/2024, samverkan kring barn och ungdomar med psykisk ohälsa, februari 2025
- Revisorernas bedömningar, Granskning av samverkan kring barn och ungdomar med psykisk ohälsa
- §61 HSNAU Revisionsrapport nr 6/2024 Granskning av samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 107 Anmälan av delegationsbeslut****Sammanfattning**Beslut fattade av hälso-och sjukvårdsdirektören.

Hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut som fattats med stöd av delegation.

Förteckning. HSN 5-2025.

Beslut fattade av hälso-och sjukvårdsdirektören på vidaredelegation.Beslut som fattats med stöd av vidaredelegation från hälso- och
sjukvårdsdirektören.

Förteckning. HSN 6-2025.

Förslag till beslut

Redovisningen av anmälda delegationsbeslut godkänns.

Beslut

Redovisningen av anmälda delegationsbeslut godkänns.

Beslutsunderlag

- Förteckning, Beslut som hälso- och sjukvårdsdirektören fattat med stöd av delegation
- Förteckning, Beslut som fattas med stöd av vidaredelegation, Ändring av beslutsattester mars 2025
- Förteckning, Beslut som fattats med stöd av vidaredelegation från hälso- och sjukvårdsdirektören
- Förteckning, Beslut som fattats med stöd av vidaredelegation från hälso- och sjukvårdsdirektören

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22**§ 108 Anmälan av protokoll och handlingar****Förslag till beslut**

Redovisningen av handlingarna noteras.

Beslut

Redovisningen av handlingarna noteras.

Beslutsunderlag

- Sammanträdesanteckningar, Beredningen för funktionshinder och samverkan
- Sammanträdesanteckningar, §§ 12-17, Beredningen för primärvård och tandvård
- Protokoll punkt 16-27 - Länssamverkansgruppen
- Regionpensionärsrådet, Sammanträdesanteckningar § 1-7
- §69 RF Årsredovisning 2024, Region Västerbotten

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

§ 109 Skrivelse till regionfullmäktige i samband med fastställande av delårsrapport per april 2025 - Hälso-och sjukvårdsnämnden
HSN 656-2025

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har i samband med fastställande av delårsrapport per april 2025 beslutat att uppmärksamma regionfullmäktige på att nämnden inte klarar uppdraget inom angivna ramar.

Nämnden beskriver i sin delårsrapport att verksamhetens inför året framtagna åtgärdsplaner inte bedöms som tillräckliga för att nå en ekonomi i balans under året. Utmaningen för verksamheterna är också att genomföra reduceringar utan negativ påverkan på tillgänglighet.

Arbetet med nämndens uppdrag från fullmäktige pågår. För en del av uppdragen förväntas full effekt uppnås framför allt på längre sikt.

Ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnaden motsvarande 213 miljoner kronor - Åtgärder för genomförande beslutas av Hälso- och sjukvårdsnämnden respektive förvaltningschef i juni 2025.

Minska hyrberoendet - Kostnaderna och beroendet i procent har minskat jämfört med 2024 - Fortsatt noggrann hantering av dispenser och avrop. Styrgrupp som håller i och håller ihop arbetet utifrån ett helhetsperspektiv och kommunikationsinsatser genomförs liksom verksamhetsdialoger

Identifiera och initiera ett fokusarbete för att förbättra tillgängligheten vid valda enheter

Utifrån kloka kliniska val och dess struktur genomföra prioriteringar för minskad vårdkonsumtion

Stärka vår ledning och styrning genom identifierade delaktiviteter 2025

Genomföra prioriterade åtgärder för att stärka omställningen till nära vård

Minska tjänsteresor i Region Västerbotten med 15 procent jämfört med 2023 - Arbetet med att minska tjänsteresandet fortsätter i enlighet med föregående års arbete. Uppdraget är för sjukvården utmanande då det inte speglar hela bilden. Att följa upp antalet tjänsteresor är inte möjligt då det kräver omfattande administrativa resurser och genomgång av alla fakturor. Kostnader som omfattas av jämförelsen är en del av ordinarie verksamhet, exempelvis resekostnader för personal där arbetet är förlagt till flera tjänstgöringsorter som inte är möjlig att minska utan i vissa önskas öka för att i första

För att stärka möjligheterna till genomförande av verksamheternas egna åtgärdsplaner och fullmäktiges ovan beskrivna uppdrag är faktabaserade underlag en förutsättning. En viktig insats är arbetet med produktion och kapacitetsstyrning (PKS) som intensifierats under 2024, och fortgår 2025. En förutsättning för att möta vårdbehoven är att ha kunskap om hur stor omfattningen av vårdbehoven är, kunskap om tillgängliga resurser samt kunskap, metoder och rutiner för att styra dessa

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-05-22

kapaciteter och resurser så att de nyttjas på effektivast möjliga sätt med korta ledtider. Det är också en förutsättning för att få effekt i flera av fullmäktiges uppdrag.

Den enhetliga planerings- och uppföljningsmodellen avseende produktions- och kapacitetstyrning är ett komplement till hälso- och sjukvårdens övriga styrning.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att avge upprättad skrivelse till regionfullmäktige.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att avge upprättad skrivelse till regionfullmäktige.

Prokollsanteckning

Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Ulf Wahllöf (M), Anna Ackemo (M) och Patricia Riselius (C) lämnar följande anteckning i protokollet;

Allianspartierna Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna konstaterar att återigen, trots viss positiv utveckling kopplat till minskade sociala avgifter och ökade intäkter, går hälso- och sjukvårdsnämnden mot ett omfattande underskott till följd av bristande styrning, otillräcklig uppföljning och brist på tydligt ansvarstagande inom organisationen. Det går att konstatera att nämndens arbete med budgetreducerande åtgärder har varit i för liten omfattning och tagit för lång tid. Planen att sänka nämndens personalkostnader med 213 miljoner borde varit beslutade redan innan årsskiftet. Vi kan konstatera att den ekonomiska effekten kommer att vara ytterst begränsad under 2025. Att i detta läge enbart uppmärksamma regionfullmäktige på att nämnden inte klarar sitt uppdrag är inte tillräckligt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse till fullmäktige i samband med fastställande av HSN delårsrapport per april